

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus kevät 2022

Tiedotustilaisuus 13.4.2022

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

Jukka Railavo, finanssineuvos
13.4.2022

Venäjän hyökkäys Ukrainaan synkentää talouden näkymiä

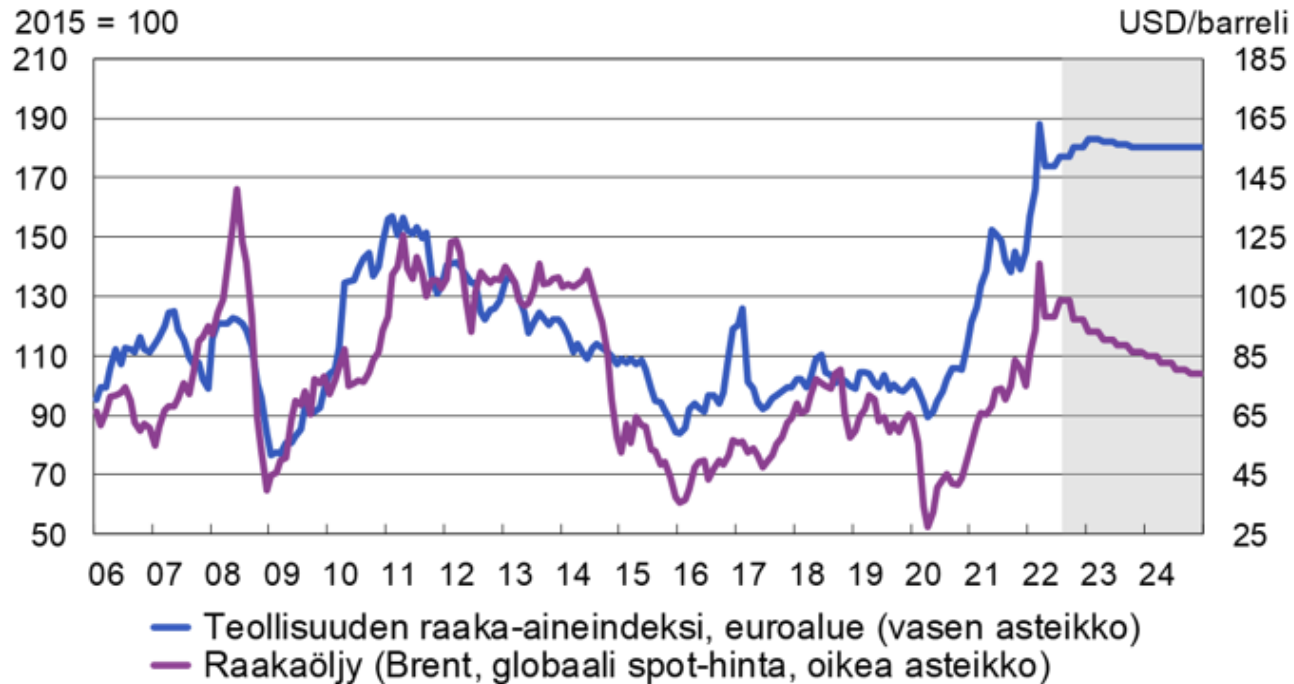
Keskeiset ennusteluvut

	2020 mrd. euroa	2019	2020	2021	2022**	2023**	2024**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	238	1,2	-2,3	3,5	1,5	1,7	1,5
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	85	2,4	-6,6	5,3	2,6	3,7	4,2
Kokonaistarjonta	323	1,5	-3,5	4,0	1,8	2,3	2,3
Tavaroiden ja palvelujen vienti	85	6,7	-7,5	4,7	2,0	4,4	5,1
Kulutus	179	1,1	-2,7	3,2	2,1	0,9	1,0
yksityinen	122	0,7	-4,1	3,1	2,0	1,7	1,5
julkinen	58	2,0	0,4	3,2	2,2	-0,8	-0,2
Investoinnit	58	-1,5	-0,3	1,2	2,2	2,9	2,0
yksityiset	46	-2,3	-2,9	4,6	0,9	2,1	3,2
julkiset	12	2,4	11,2	-12,0	8,5	6,1	-2,9
Kokonaiskysyntä	323	1,5	-3,6	3,8	2,4	2,8	2,8
kotimainen kysyntä	238	-0,4	-2,1	3,5	2,5	2,1	1,8

- Kuluttajahintojen nousu vähentää ostovoimaa, ja lisääntynyt epävarmuus lykkää kulutusta.
- Palvelujen kulutus lisääntyy koronaepidemian hiipuesssa.
- Vienti ja teollisuustuotanto kasvavat hitaasti, koska
  - Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa lähes loppuu
  - kerrannaisvaikutuksena vienti EU-maihin hidastuu
  - palveluiden vienti säilyy vahvana.
- Yksityisten investointien kasvu hidastuu, kun epävarmuus keskeyttää hankkeita ja lykkää niitä myöhemmäksi.
- Hallituksen päätökset kasvattavat julkista kulutusta ja investointeja.

Raaka-aineiden hinnat pysyttelevät korkealla

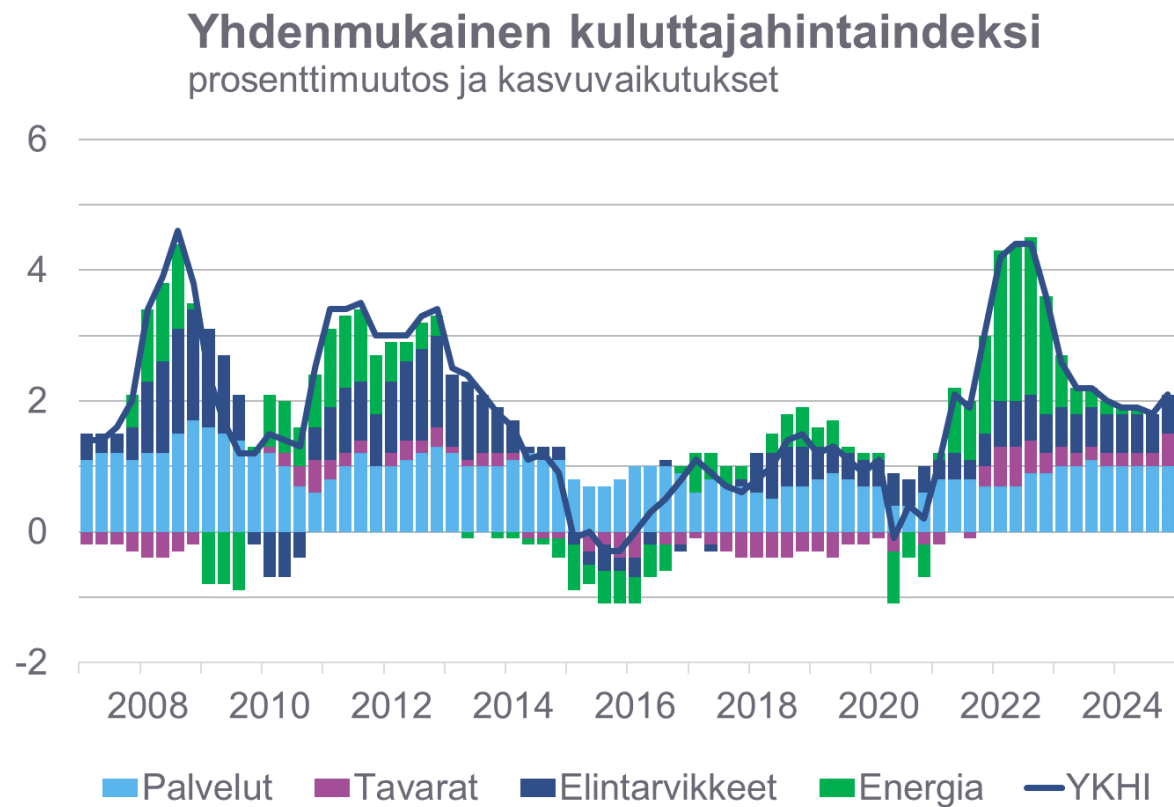
Raaka-aineiden hinnat

Lähde: Hamburgisches WeltWirtschafts Institut, Macrobond, VM

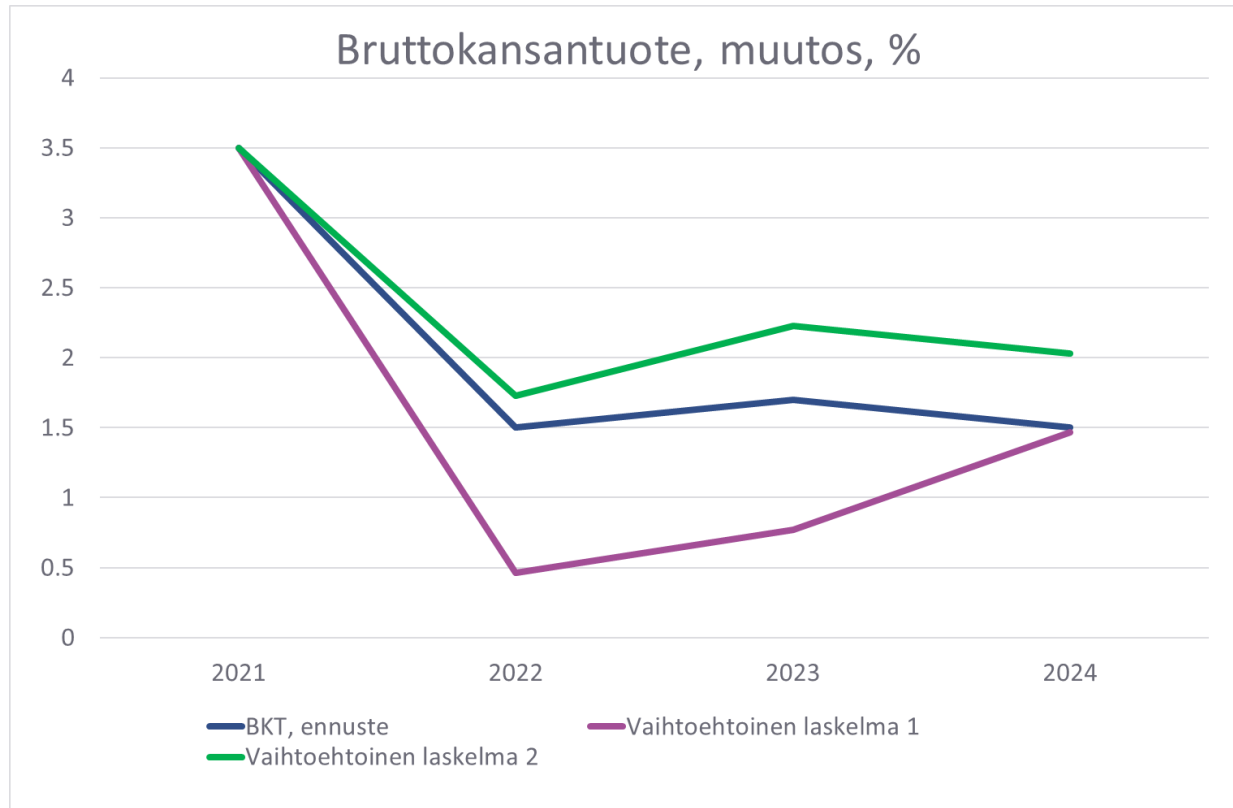
VM34170

Venäjän hyökkäys kiihdytti inflaatiota entisestään

- Koronapandemia kiihdytti inflaatiota vuoden 2021 loppupuolella.
- Venäjän hyökkäys on kiihdyttänyt inflaatiota edelleen.
- Kiihtymisen tärkein syy on energian hintojen nopea nousu.
- Maaliskuussa yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi oli 5,6 %.
- Hinta-palkka-kierre on edelleen riski.

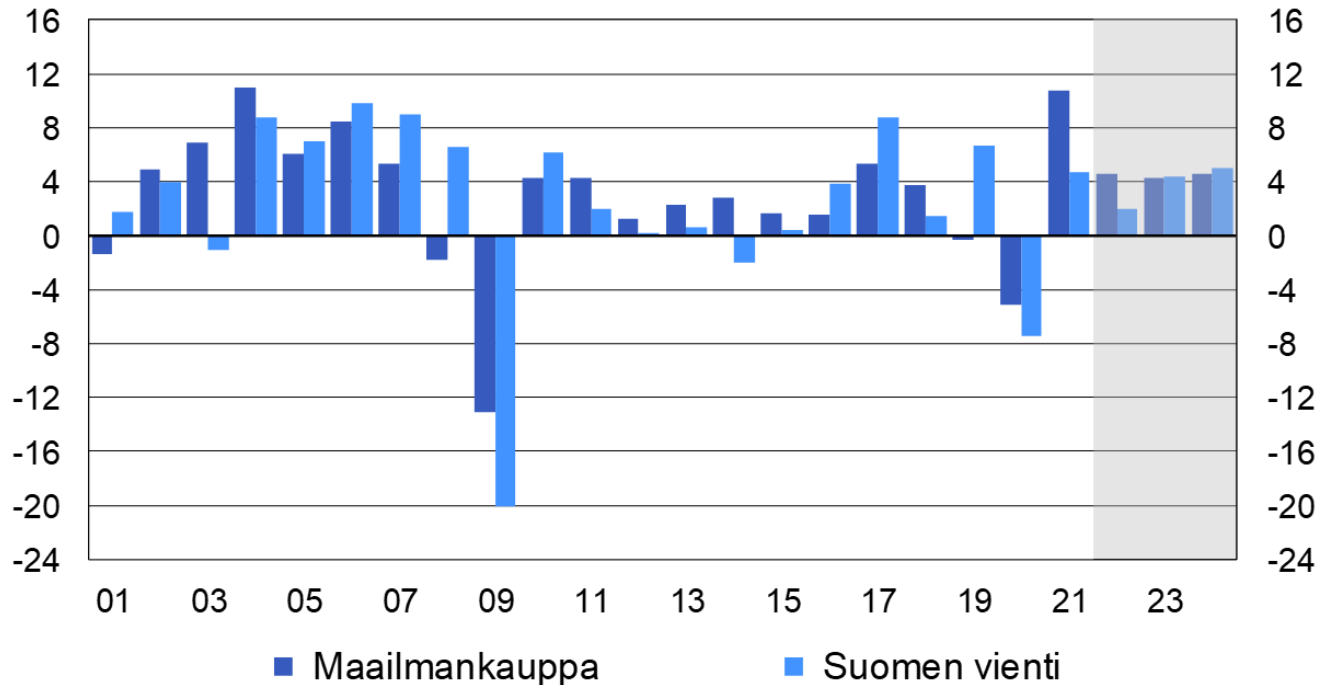
Pakotteiden lisääntyminen heikentää kasvua, mutta taantuma on epätodennäköinen

- Ennusteessa oletetaan, että nykyiset talouspakotteet jäävät voimaan puolin ja toisin.
  - Raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä Eurooppaan häiriintyy mutta ei keskeydy.
- Ennusteessa on lisäksi 2 vaihtoehtoista skenaariota, joissa on erilaiset oletukset pakotteista:
  - Laskelma 1:
    - Raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä päättyy äkillisesti kokonaan
    - Inflaatio kiihtyy 6,2 %:iin ja vähentää ostovoimaa.
    - Energian saatavuus pienentää teollisuustuotannon kasvua.
    - Luottamus heikkenee edelleen.
    - Kerraisnaisvaikutus vientikysynnän kautta kautta pienentää bkt:n kasvua lisää.
  - Laskelma 2:
    - Aselepo ja jälleenrakennus Ukrainassa lisäävät luottamusta myös muualla länsimaissa, ja talouskasvu kiihtyy ennusteen perusuraan verrattuna.

Epävarmuus heikentää luottamusta sekä ulkomaankauppaa ja kiihdyttää inflaatiota

Maailmankauppa
määrän muutos, %

Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

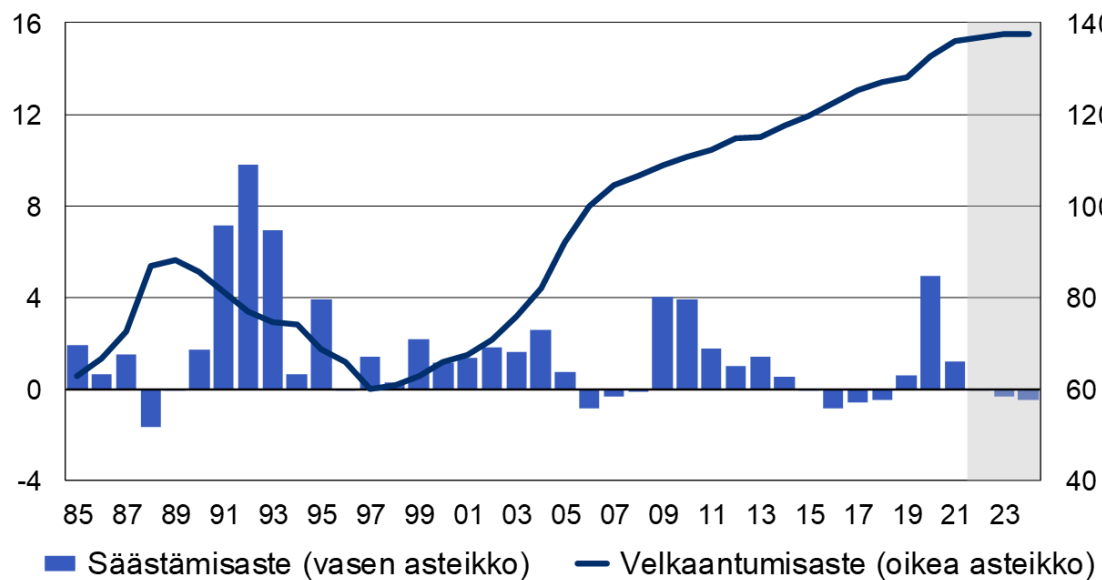
VM34170

- Venäjä on ajautunut syvään talouskriisiin.
  - Ulkomaiset yritykset siirtävät toimintojaan pois Venäjältä.
  - Vienti vähenee länsimaiden rajoittaessa energian tuontia Venäjältä.
  - Tuonti reagoi vientiäkin voimakkaammin.
  - Maksujärjestelmän rajoitukset haittaavat talouden toimintaa.
  - Nopea inflaatio pienentää palkansaajien reaalityuloja.
- Venäjä on arvossa mitattuna Suomen toiseksi tärkein tuontimaa (11 %) ja viidenneksi tärkein vientimaa (5 %).
- Viennin arvonlisällä mitattuna Venäjän merkitys Suomelle on suurempi kuin EU-maille keskimäärin.
- Euroopan kasvun hidastuminen vähentää myös Suomen ulkomaankauppaa EU-maihin tilapäisesti.

Yksityinen kulutus kasvaa reaaliansioiden vauhtia

Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen

osuus käytettävissä olevista tuloista, %

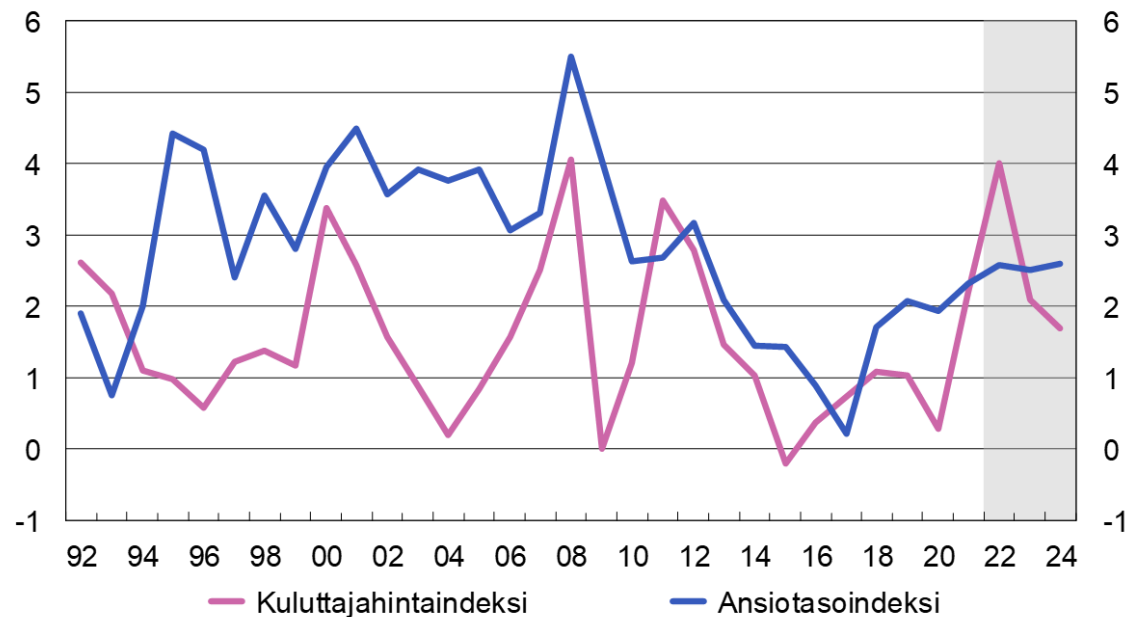

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi

muutos vuodentakaiseen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

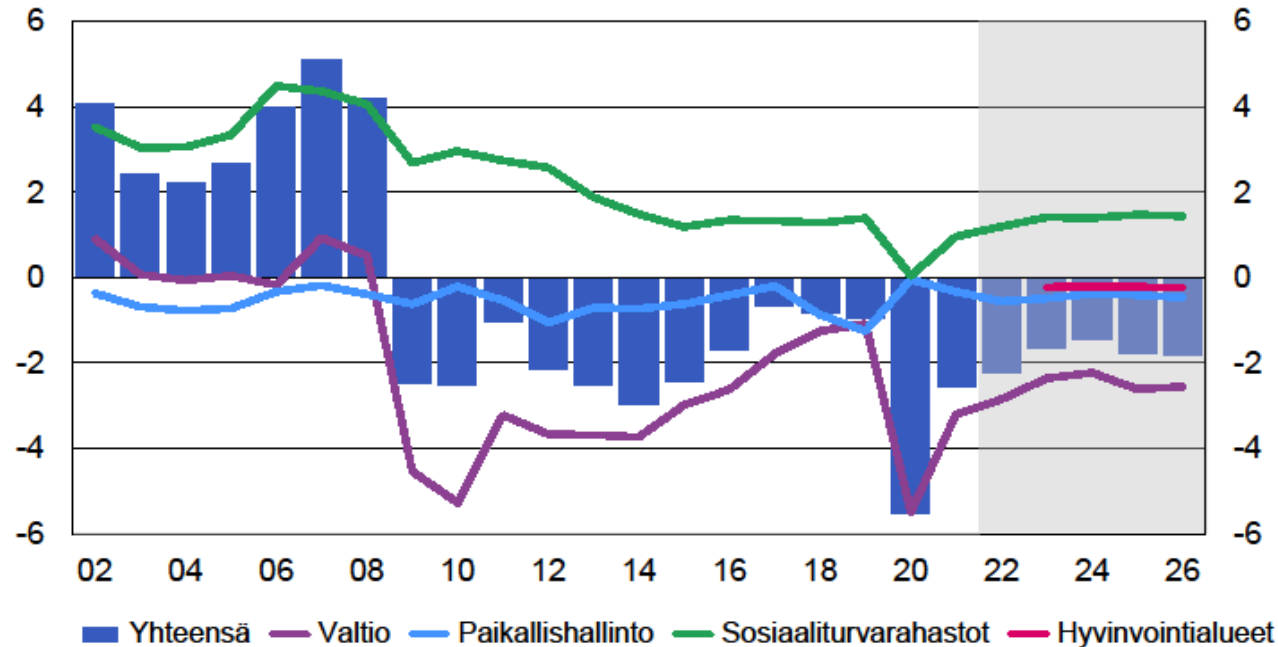
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden näkymät

Jenni Pääkkönen, finanssineuvos
13.4.2022

Julkinen talous vahvistuu lyhyellä aikavälillä mutta alkaa myöhemmin heiketä

Julkisyhteisöjen rahoitusasema
suhteessa BKT:hen, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

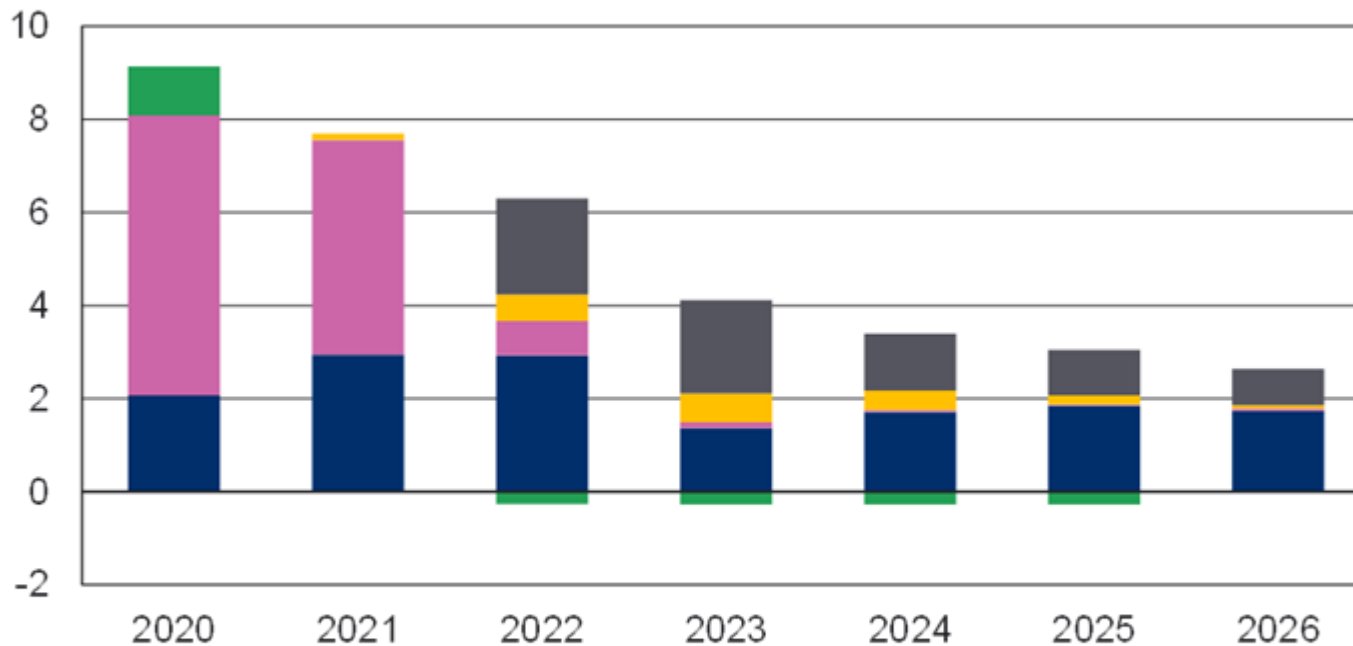
VM34098

- Julkisen talouden alijäämä pieneni viime vuonna reippaasti.
- Alijäämä pienenee vielä lyhyellä aikavälillä, minkä jälkeen se alkaa kasvaa.
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa heijastuu Suomen julkiseen talouteen ja alkaa näkyä alijäämässä kuluvana vuonna.
- Julkisessa taloudessa arvioidaan olevan noin 5,5 miljardin euron alijäämä vuonna 2026.

Pandemian vaikutusten torjumisesta varautumiseen

Hallituksen harkinnanvaraiset toimenpiteet

mrd. euroa

■ Venäjän hyökkäys Ukrainaan* (varautumiseen liittyvät menot) * Vuoden 2022 osalta oletus 2. lisätalousarviosta

■ Elpymis- ja palautumistukiväline

■ Väliaikainen TyEI-maksualennus

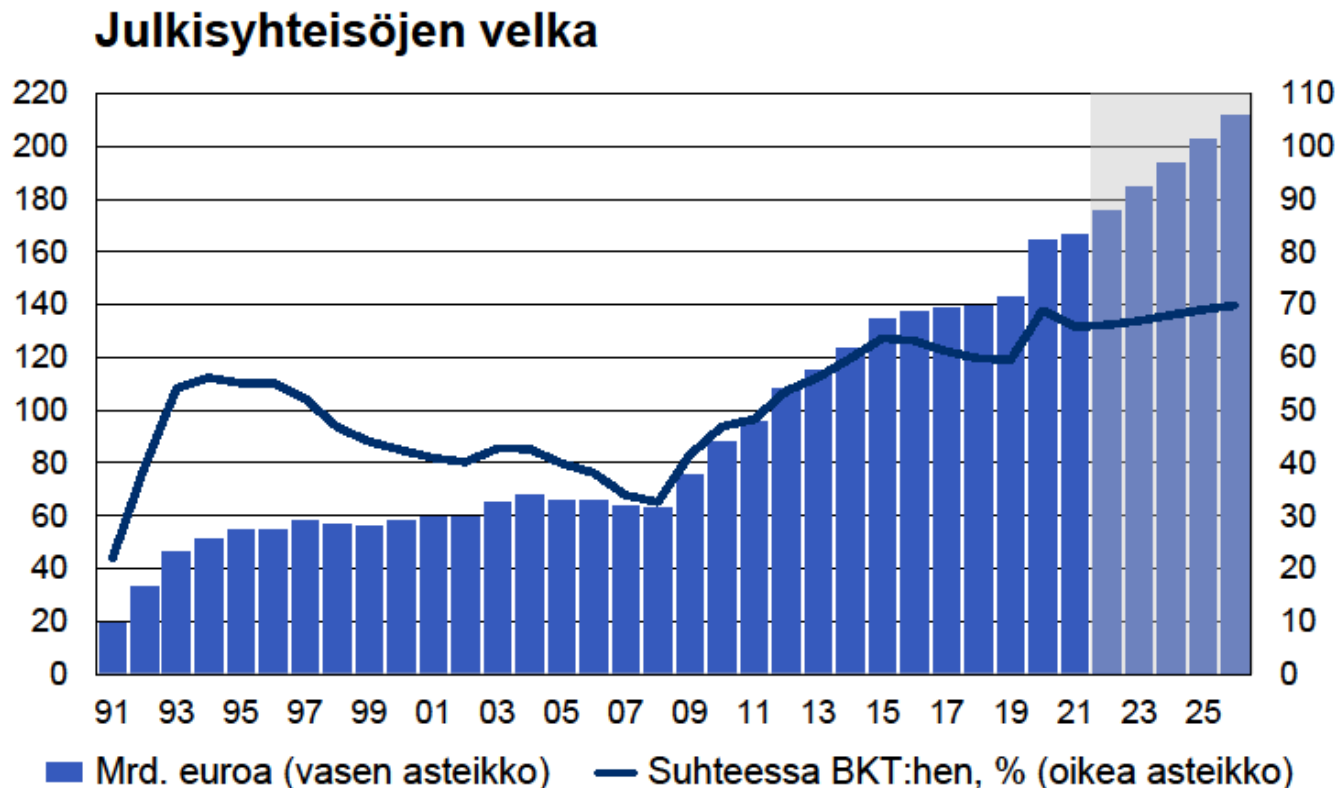
■ Covid-19-epidemiasta aiheutuvat menolisäykset

■ Hallituksen päättämät muut harkinnanvaraiset toimet, ml. hallitusohjelmatoimet, netto

Lähde: VM

- Koronaepidemian aikana päätettiin mittavista määräaikaista tukitoimista, joiden oletetaan päättyvän tänä ja ensi vuonna.
- Venäjän hyökkäyssodan johdosta kehysriihessä päätettiin mittavista varautumis- ja tukitoimista.
- Toimenpiteiden mittaluokat ovat suuria, mikä korostaa puskureiden tärkeyttä.

Velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun

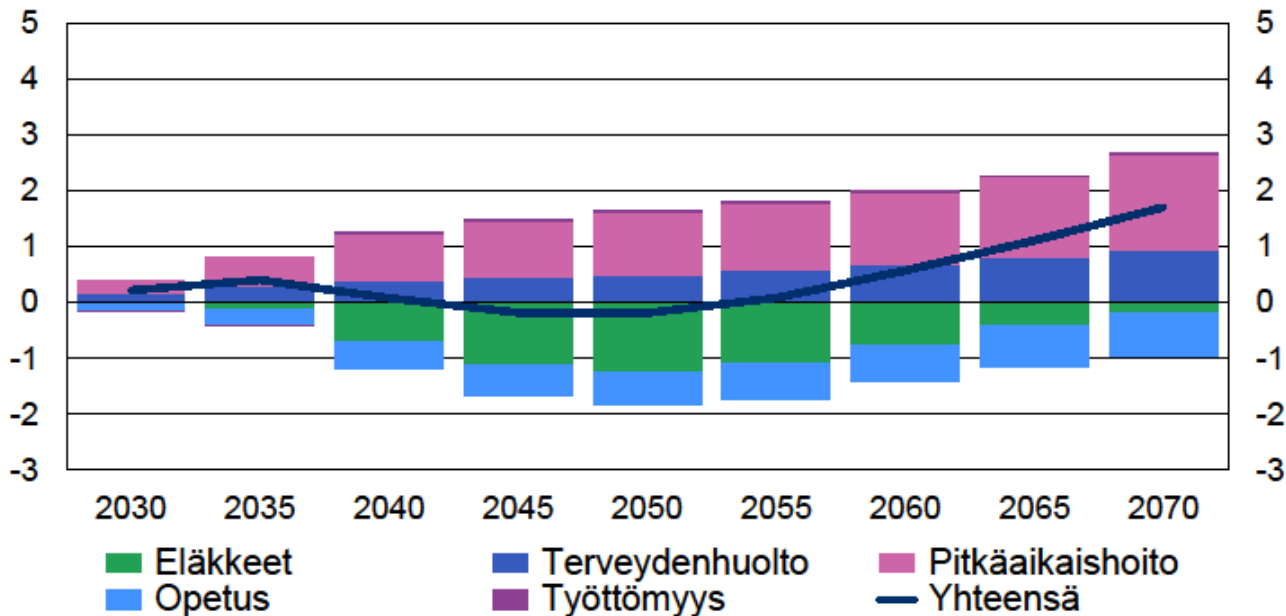
Lähde: Tilastokeskus, VM

VMKT-julk

- Velkasuhde supistui merkittävästi viime vuonna ripeän kasvun vetämänä.
- Talouskasvun hidastuminen ja varautumistoimet kääntävät velkasuhteen kasvuun keskipitkällä aikavälillä.
- Pidemmällä aikavälillä kasvavat ikääntymismenot ja korkomenot yhdessä hitaan kasvun kanssa kiihdyttävät velkasuhteen kasvua.

Julkisen talouden rakenteelliset ongelmat odottavat ratkaisua

Ikäsidonnaisten menojen muutos
vuodesta 2026, suhteessa BKT:hen, %

Kuvio on laadittu STM:n kehittämällä SOME-mallilla

Lähde: VM

VM34098

- Kestävyyssvaje on supistunut hyvän työllisyyskasvun vuoksi mutta on yhä edelleen mittava.
- Tulojen ja menojen pitkän aikavälin rakenteellinen epätasapaino on noin 2,5 % suhteessa bkt:seen.
- Talous kasvaa kituliaasti pitkällä aikavälillä.
- Ikääntyminen ja erityisesti yli 75-vuotiaiden määrän voimakas kasvu kasvattaa pitkäaikaishoiva- ja terveydenhoitomenoja.

Keskeiset ennusteluvut

Keskeiset ennusteluvut ja keskipitkän aikavälin kehitysarvio	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BKT:n määrän muutos, %	-2.3	3.5	1.5	1.7	1.5	1.3	1.2
Työttömyysaste, %	7.7	7.7	7.2	6.8	6.6	6.5	6.4
Työllisyysaste, %	70.7	72.2	73.0	73.6	74.0	74.3	74.5
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-5.5	-2.6	-2.2	-1.7	-1.4	-1.8	-1.8
Valtionhallinto	-5.5	-3.2	-2.9	-2.4	-2.2	-2.6	-2.6
Paikallishallinto	-0.1	-0.3	-0.6	-0.5	-0.4	-0.4	-0.5
Hyvinvointialueet				-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Sosiaaliturvarahastot	0.0	1.0	1.2	1.4	1.4	1.5	1.4
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-3.5	-1.9	-1.6	-1.4	-1.3	-1.7	-1.8
Julkisyhteisöjen velka², % BKT:sta	69.0	65.8	66.2	66.9	68.0	69.1	69.9
Valtionvelka³, % BKT:sta	52.5	50.9	51.4	52.2	53.2	54.0	54.6

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähde: Tilastokeskus, VM